

Total No. of Printed Pages—8

4 SEM TDC GEGR (CBCS) 4 (A/B)

2 0 2 2

(June/July)

GEOGRAPHY

(Generic Elective)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-4 (A)

(Industrial Geography)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) ঔদ্যোগিক ভূগোল হৈছে জনসংখ্যা / অৰ্থনৈতিক /
পৌৰ ভূগোলৰ এটি উপশাখা।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Industrial geography is a subbranch of
population / economic / urban
geography.

(Choose the correct answer)

- (b) যি উদ্যোগ অৱস্থান কাৰকৰ প্ৰভাৱ নপৰাকৈ যি কোনো ঠাইত অৱস্থিত হ'ব পাৰে তেনে উদ্যোগক _____ উদ্যোগ বোলা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

An industry which can be located at any place without any effect from locational factors is termed as _____ industry.

(Fill in the blank)

- (c) লঘু উদ্যোগত সাধাৰণতে একক মালিকিস্বত্ব থাকে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Small-scale industries usually have a single ownership.

(Write True or False)

- (d) প্ৰতি একক উৎপাদনত, সম পৰিবহণ ব্যয় বেখাক _____ বুলি কোৱা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Lines of equal transport cost per unit of production are called _____.

(Fill in the blank)

- (e) NCRৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

What is the full form of NCR?

- (f) নগৰীকৰণ হৈছে উদ্যোগীকৰণৰ সামাজিক প্ৰভাৱ।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Urbanization is a social impact of industrialization.

(Write True or False)

(g) ছোটানাগপুৰ ঔদ্যোগিক অঞ্চলক 'ভাৰতৰ ____' বুলিও
জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The Chotanagpur Industrial Region is
also known as the ' ____ of India'.

(Fill in the blank)

(h) ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথম ঔদ্যোগিক নীতি কেতিয়া ঘোষণা কৰা
হৈছিল ?

When was the first Industrial Policy
announced in India?

2. চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : $5 \times 4 = 20$
Write short notes on (within 150 words
each) :

(a) উদ্যোগৰ বৰ্গীকৰণ

Classification of industries

(b) উদ্যোগৰ অৱস্থান নিৰ্ণয় কৰা কাৰকসমূহ

Factors determining location of
industries

(c) গ্ৰাম্য-ভিত্তিক উদ্যোগ

Rural-based industries

(d) ভাৰতবৰ্ষত ঔদ্যোগীকৰণৰ অৰ্থনৈতিক প্ৰভাৱ

Economic impact of industrialization in
India

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটো ৪৫০ শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

13×4=52

Answer the following questions within 450 words each (any four) :

3. ঔদ্যোগিক ভূগোলৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা। 13

Discuss the nature and scope of industrial geography.

4. বেবাৰৰ ঔদ্যোগিক অৱস্থান তত্ত্বটো আলোচনা কৰা। ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ উল্লেখ কৰা।

9+2+2=13

Discuss Weber's theory of industrial location. Mention its merits and demerits.

5. ঔদ্যোগিক অঞ্চল কাক বোলে? ভাৰতবৰ্ষৰ বৃহৎ ঔদ্যোগিক অঞ্চলসমূহ কি কি? তাৰে যি কোনো দুটাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

1+2+5+5=13

What is an industrial region? What are the mega industrial regions of India? Discuss any two of them.

6. ভাৰতবৰ্ষত পৰিৱেশৰ ওপৰত ঔদ্যোগীকৰণৰ প্ৰভাৱৰ এটি বৃত্তান্ত দিয়া। এই সমস্যাটোৰ বহনক্ষম সমাধানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

8+5=13

Give an account of the impact of industrialization on environment in the Indian context. Discuss the sustainable solutions to this problem.

7. ভাৰতবৰ্ষৰ নতুন ঔদ্যোগিক নীতিৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

13

Discuss the main features of the New Industrial Policy of India.

Paper : GE-4 (B)

(Sustainable Development)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) বহনক্ষম উন্নয়নৰ বিষয়ে প্ৰথমবাৰৰ বাবে ক'ত ব্যাখ্যা কৰা হৈছিল ?

Where was sustainable development explained for the first time?

- (b) কিয়োটো প্ৰ'ট'কল (নিয়মপ্ৰণালী) _____ চনত কাৰ্যকৰী হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The Kyoto Protocol came into force in the year _____.

(Fill in the blank)

- (c) তলত দিয়াবোৰৰ বহনক্ষম কৃষিত কি ব্যৱহাৰ কৰা হয় ?

(i) এন. পি. কে. সাৰ (ii) জৈৱ সাৰ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Which of the following is used in sustainable agriculture?

(i) NPK fertilizer (ii) Biofertilizer

(Choose the correct answer)

(d) পেট্ৰ'লিয়াম এবিধ নবীকৰণ / অনবীকৰণ সম্পদৰ উদাহৰণ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Petroleum is an example of renewable/
non-renewable resource.

(Choose the correct answer)

(e) জীৱাশ্ম ইন্ধন দহনৰ ফলত এচিড বা অম্ল বৰষুণ সৃষ্টি
কৰে। (হয় / নহয়)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Burning of fossil fuel causes acid rains.
(Yes / No)

(Choose the correct answer)

(f) কৃষি প্ৰদূষণৰ কাৰণ অজৈৱিক সাৰৰ ব্যৱহাৰ।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Use of inorganic fertilizer causes
agricultural pollution.

(Write True or False)

(g) বিপদাপন্ন প্ৰাণী আৰু উদ্ভিদৰ তথ্য থকা সমল পুথিখনৰ
নাম হ'ল 'ৰেড ডেটা বুক'। (হয় / নহয়)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

The 'Red Data Book' is a list of
threatened animal and plant species.
(Yes / No)

(Choose the correct answer)

(h) ভাৰতৰ সংবিধানৰ _____ অনুচ্ছেদত প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ সংৰক্ষণ প্ৰতিজন ভাৰতীয় নাগৰিকৰ মৌলিক কৰ্তব্য বুলি উল্লিখিত হৈছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Article _____ of the Indian Constitution states that it is the fundamental duty of every Indian citizen to protect and conserve natural environment.

(Fill in the blank)

2. যি কোনো চাৰিটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১০০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on any four (within 100 words each) :

(a) ২১ নং কাৰ্যসূচী
Agenda 21

(b) দৰিদ্ৰতা আৰু বহনক্ষম উন্নয়ন
Poverty and sustainable development

(c) বহনক্ষম উন্নয়নত বাহিৰৰ সহযোগ
Community participation in sustainable development

(d) ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিবেশ নীতি
National Environmental Policy

(e) বহনক্ষম উন্নয়নৰ স্তম্ভসমূহ
Pillars of sustainable development

(f) বহনক্ষম উন্নয়নৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সু-পৰিচালনাৰ নীতিসমূহ

Principles of good governance for sustainable development

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো ৪০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

14×4=56

Answer any four of the following questions (within 400 words each) :

3. বহনক্ষম উন্নয়ন কি ? ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা ।

4+10=14

What is sustainable development? Discuss its relevance.

4. বহনক্ষম আঞ্চলিক উন্নয়নৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা ।

14

Discuss about the concept of sustainable regional development with examples.

5. পৰিবেশ সংৰক্ষণৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা বিশ্বব্যাপী পদক্ষেপবিলাক ব্যাখ্যা কৰা ।

14

Explain the various global initiatives for environmental protection.

6. সামগ্ৰিক উন্নয়ন কাক বোলে ? শিক্ষা আৰু স্বাস্থ্য-বিষয়ক বৈষম্য আৰু ব্যৱধানে কেনেকৈ সামগ্ৰিক উন্নয়নত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে, আলোচনা কৰা ।

4+10=14

What is inclusive development? Discuss how inequalities and disparities in education and health are influencing inclusive development.

7. বহনক্ষম উন্নয়নত উচ্চ শিক্ষাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা ।

14

Discuss the role of higher education in sustainable development.

8. বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্যসমূহ কি কি ? এই লক্ষ্যসমূহৰ বিষয়ে বহলাই আলোচনা কৰা ।

2+12=14

What are sustainable development goals (SDGs)? Discuss about them elaborately.

★★★